

<http://physicsweb.org/article/news/8/8/6>

2004/08/09

بررسی ی جنبه ی تاریک - نیوٹن

جنبه ی تاریک - آیزاک نیوٹن [1] موضوع - نمایش - جدید ی است که در تئاتر - نیواند [2] در لندن سر - صحنه است. این نمایش (به اسم - حسابان [3]) نوشته ی شیمی پیشه ای به اسم - کارل چراسی [4] است و به دعوی مشهور - نیوٹن با ریاضی پیشه ی آلمانی (گت فرید لیبنیتس [5]) سر - تقدم در اختراع - حسابان می پردازد. این نمایش، بر خلاف - انتظار داستان را از دید - لیبنیتس و نیوٹن نمی گوید. به جا ی آن به دانش پیشه ها ی کم تر مشهور ی می پردازد که ممکن است نیوٹن آن ها را وا داشته باشد گزارش ی به نفع آس منتشر کنند.

دعوی 30 ساله ی لیبنیتس و نیوٹن سر - تقدم در اختراع - حسابان داستان - مشهور ی است. اما معمولاً چیزی از 11 عضو - انجمن - سلطنتی [6] گفته نمی شود که در 1712 گزارش ی در دفاع از ادعا ی تقدم - نیوٹن منتشر کردند. در این نمایش کارل چراسی این پرونده را دوباره باز می کند و تاریخ را از دید - شخصیت ها ی کم اهمیت تر آس باز می بیند. این نمایش آخرین بخش از سه گانه ی علم در تئاتر - چراسی است. دوتا ی قبلی عبارت بودند از یک بدفهمی ی معصومانه [7] و اکسیژن [8]، که نوشته ی او و رآلد هفمان [9] بود.

شخصیت ها ی اصل ی حسابان، بر خلاف - انتظار لیبنیتس و نیوٹن نیستند. (نیوٹن آن موقع رئیس - انجمن - سلطنتی بود.) نمایش حول - سه شخصیت - وابسته به نیوٹن است که احتمالاً نیوٹن آن ها را وا داشته گزارش ی به نفع آس منتشر کنند. این سه نفر جان آرتنات [10]، آبراهام دُ مواور [11]، و لویی فریدریک بُنه [12] اند. این نمایش به دنبال - کار - تام ستاپرد [13] است، که همیت [14] را از دید - دو شخصیت - فرعی تر بررسی کرد و رُزن کُرانتس و گیلدین سترین مرده اند [15] را نوشت. (اسم - رُزن کُرانتس و گیلدین سترین

هم به جايش در حسابان می آید.) جراسی تصمیم گرفته اسطوره ي دور - نیوتن را بشکند و او را از دید - بازی گران - کم تر مشهور - تاریخ قهرمان ی لکه دار معرفی کند.

فضا ي خودمانی ي تئاتر - نیواند در لندن جا یی عالی برا ي کاوش - این وجه - انسانی ي تاریخ است، چون جو - پنهان کاری و اعتراف - نمایش را قوی تر می کند. طرح در اتاق - پشتی ي تئاتر - داری لین [16] در لندن ریخته می شود و ما را پشت - صحنه ي تاریخ می برد، به معنی ي واقعی ي این عبارت. کار در 1725 شروع می شود که سیر جان ون بُر [17] با مدیر - تئاتر (کالی سپیر [18]) ملاقات می کند (هر دو واقعاً نمایش نامه نویس بوده اند) و از او می خواهد نمایش ی در باره ي اعمال نفوذ - نیوتن بر کمیته را به صحنه ببرد.

بعد روی دادها ي 1712 به شکل - نمایش ی درون - یک نمایش - دیگر عرضه می شوند، که در آن دو نمایش نامه نویس تفسیرها یی به دست می دهند و گاه ی هم نقش - نیوتن و لیب نیتس را بازی می کنند. بی اعتباری ي کمیته را با طرح ی پر از زرق و برق و صحنه ای پوشیده از توده ها ي مقوا، لباس ها ي دوران، و سمبل ها ي تئاتری ي دیگر نشان می دهند. جراسی با استفاده از ابزار - نمایش ی درون - یک نمایش - دیگر بررسی ها ي انجمن - سلطنتی را به حد - چیزی ته بیش تر از نمایش ی که خود - نیوتن نوشته تنزل می دهد. اعمال نفوذ - نیوتن هم از این طریق نموده می شود که نقش - نمایش نامه نویس ون بُر و نیوتن را یک نفر (دیوید گانت [19]) بازی می کند.

این جا هم مثل - نمایش ها ي آرکادیا [20] از تام ستاپرد و کپنهاگ [21] از مایکل فرین [22]، علم به عنوان - یک استعاره به کار می رود. منظور از حسابان فقط یک چیز - ریاضی نیست، بل که حساب ها ي سیاسی و اخلاقی ي شخصیت ها هم مورد نظر است. در واقع در این نمایش ریاضیات ی دیده نمی شود، جز یک صحنه ي کمدی که دُ مواور برا ي نمایش دادن - حسابان یک سیب (و البته حتماً سیب) را با سرعت ها ي مختلف می خورد و سرعت اش در یک لحظه را حساب می کند.

جراسی نمایش ها ییش را با هدف ها ي هم سرگرم کننده و هم آموزنده نوشته است، و ضمناً می خواهد موضوع ها ي علمی ي جدی را سر - صحنه ببرد. حسابان، با توجه به اجرا ي عالی یش قطعاً سرگرم کننده است، اما محتوا ي علمی یش تاریخی است نه ریاضی: این نمایش بیش تر به جنگ ها ي قدرت و سیاست در علم می پردازد تا ابداع - نیوتن.

یک ی از شخصیت ها ي این نمایش می گوید: ”این نمایش قهرمان ی ندارد. جراسی با تاکید بر این که ما اخلاقیات - دانش پیشه ها را از دست یافته ها ییشان جدا نمی کنیم، ته تنها

موقعیت نیوٹن به عنوان یک قهرمان ملی را متزلزل می‌کند، بل که از نیاز مان به دانش‌پیشه‌ها ی اسطوره‌ای هم انتقاد می‌کند: از این واقعیت که هر کشوری به قهرمان نیاز دارد، قهرمان ی بی‌نقص.

حسابان (به کارگردانی ی آندی جُردن [23]) تا 18 اوت در تئاتر نیواند سر صحنه خواهد بود. متن این نمایش در کتاب تاریکی ی نیوٹن [24] آمده است. این کتاب شامل نسخه ای از هوک نیوٹن [25] از دیوید پینر [26] هم هست.

- [1] Isaac Newton
- [2] New End Theatre (tel. +44 (0)870 033 2733; Web www.newendtheatre.co.uk)
- [3] Calculus
- [4] Carl Djerassi
- [5] Gottfried Leibniz
- [6] Royal Society
- [7] An Immaculate Misconception
- [8] Oxygen
- [9] Roald Hoffmann
- [10] John Arbuthnot
- [11] Abraham de Moivre
- [12] Louis Frederick Bonet
- [13] Tom Stoppard
- [14] Hamlet
- [15] Rosencrantz and Guildenstern Are Dead
- [16] Drury Lane Theatre
- [17] Sir John Vanbrugh
- [18] Colley Cibber
- [19] David Gant
- [20] Arcadia
- [21] Copenhagen

[22] Michael Frayn

[23] Andy Jordan

[24] Newton's Darkness (2004 Imperial College Press)

[25] Newton's Hooke

[26] David Pinner